

INGLIZ TILINI O'QITISHDA ZAMONAVIY RAQAMLI PLATFORMALARNING METODIK AHAMIYATI

Yulduz Qayumova Olim qizi

Qarshi davlat universiteti Xorijiy tillar fakulteti
Xorijiy til va adabiyot yo'nalishi 1-kurs talabasi.

Murojaat uchun Tel: +99877 535 01 37

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20540256>

Annotatsiya. Mazkur maqolada ingliz tilini o'qitish jarayonida zamonaviy raqamli platformalardan foydalanishning metodik asoslari, pedagogik imkoniyatlari hamda ta'lim samaradorligiga ta'siri ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilinadi. Hozirgi raqamlashtirish va globallashtirish sharoitida xorijiy tillarni o'qitishda innovatsion texnologiyalarni qo'llash dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Tadqiqotda Google Classroom, Moodle, Kahoot, Quizizz, Duolingo, Zoom va boshqa raqamli platformalarning ingliz tili darslarini tashkil etishdagi o'rni, ularning interaktiv ta'lim muhitini yaratishdagi ahamiyati hamda o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishdagi metodik xususiyatlari yoritilgan.

Maqolada raqamli platformalar yordamida tinglab tushunish, o'qish, yozish va og'zaki nutq ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatlari tahlil etilib, multimedia vositalari, elektron resurslar va masofaviy ta'lim texnologiyalarining dars jarayonidagi samaradorligi ochib beriladi.

Shuningdek, zamonaviy platformalardan foydalanish o'quvchilarning mustaqil fikrlashini shakllantirishi, ularning darsga bo'lgan qiziqishi va motivatsiyasini oshirishi, ta'lim jarayonida individual yondashuvni ta'minlashi asoslab berilgan. Tadqiqot davomida raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslarning an'anaviy ta'lim shakllariga nisbatan samaraliroq ekani ilmiy manbalar va metodik qarashlar asosida tahlil qilingan. Bundan tashqari, maqolada raqamli ta'limni joriy etish jarayonida uchraydigan texnik, metodik va tashkiliy muammolar ham ko'rib chiqilgan. Tadqiqot natijalari ingliz tilini o'qitish metodikasini takomillashtirish, ta'lim sifatini oshirish hamda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliyotga keng joriy etishda muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: raqamli platforma, ingliz tili ta'limi, innovatsion texnologiya, interaktiv metod, multimedia vositalari, AKT, kommunikativ kompetensiya, masofaviy ta'lim, elektron resurs, mobil ilova, onlayn platforma, metodika, ta'lim samaradorligi, pedagogik texnologiya.

Abstract. This article analyzes the methodological foundations, pedagogical possibilities, and educational effectiveness of using modern digital platforms in teaching English. In the context of digitalization and globalization, the application of innovative technologies in foreign language education has become one of the most actual issues in modern pedagogy. The study examines the role of digital platforms such as Google Classroom, Moodle, Kahoot, Quizizz, Duolingo, and Zoom in organizing English lessons, creating an interactive learning environment, and developing students' communicative competence. The article highlights the opportunities provided by digital platforms for improving listening, reading, writing, and speaking skills. It also discusses the effectiveness of multimedia tools, electronic resources, and distance learning technologies in the educational process. Furthermore, the research emphasizes that the use of modern digital technologies increases students' motivation, encourages independent learning, and supports an individual approach in language teaching.

Based on scientific sources and methodological approaches, the study demonstrates that digitally supported lessons are more effective than traditional teaching methods in many aspects.

In addition, the article considers technical, methodological, and organizational challenges that may arise in the implementation of digital education. The results of the research are of significant scientific and practical importance for improving English language teaching methodology and enhancing the quality of education through innovative pedagogical technologies.

Keywords: *digital platform, English language teaching, innovative technology, interactive method, multimedia tools, ICT, communicative competence, distance learning, electronic resources, mobile application, online platform, methodology, educational effectiveness, pedagogical technology.*

Аннотация. *В данной статье анализируются методологические основы, педагогические возможности и образовательная эффективность использования современных цифровых платформ в процессе обучения английскому языку. В условиях цифровизации и глобализации применение инновационных технологий в преподавании иностранных языков становится одной из актуальных задач современной педагогики. В исследовании рассматривается роль таких цифровых платформ, как Google Classroom, Moodle, Kahoot, Quizizz, Duolingo и Zoom, в организации уроков английского языка, создании интерактивной образовательной среды и развитии коммуникативной компетенции учащихся. В статье раскрываются возможности цифровых платформ в развитии навыков аудирования, чтения, письма и устной речи.*

Также анализируется эффективность мультимедийных средств, электронных ресурсов и технологий дистанционного обучения в образовательном процессе. Кроме того, подчеркивается, что использование современных цифровых технологий способствует повышению мотивации учащихся, формированию самостоятельного обучения и обеспечению индивидуального подхода в преподавании языка. На основе научных источников и методических подходов доказывается, что уроки, организованные с использованием цифровых технологий, во многих аспектах более эффективны по сравнению с традиционными методами обучения.

Помимо этого, рассматриваются технические, методические и организационные проблемы, возникающие при внедрении цифрового образования. Результаты исследования имеют важное научно-практическое значение для совершенствования методики преподавания английского языка и повышения качества образования посредством инновационных педагогических технологий.

Ключевые слова: *цифровая платформа, обучение английскому языку, инновационная технология, интерактивный метод, мультимедийные средства, ИКТ, коммуникативная компетенция, дистанционное обучение, электронные ресурсы, мобильное приложение, онлайн-платформа, методика, эффективность обучения, педагогическая технология.*

KIRISH

Hozirgi globallashtirish va raqamlashtirish jarayonida ta'lim tizimida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Ayniqsa, xorijiy tillarni o'qitishda innovatsion yondashuvlar va raqamli platformalardan foydalanish ta'lim samaradorligini oshirishning asosiy omillaridan biri sifatida qaralmoqda. Ingliz tili bugungi kunda xalqaro muloqot, ilm-fan, texnologiya va biznes tili sifatida dunyo miqyosida katta ahamiyatga ega bo'lib, uni samarali o'qitish zamonaviy pedagogika oldidagi dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi [1]. So'nggi yillarda ta'lim jarayoniga Google Classroom, Moodle, Kahoot, Quizizz, Duolingo hamda Zoom kabi raqamli platformalarning kirib kelishi ingliz tilini o'qitish metodikasida yangi imkoniyatlarni yaratdi. Ushbu platformalar orqali darslarni interaktiv tashkil etish, o'quvchilarning bilimini onlayn nazorat qilish, multimedia vositalaridan foydalanish hamda masofaviy ta'limni samarali amalga oshirish imkoniyati yuzaga keldi [2]. Shu bilan birga, elektron resurslar va mobil ilovalarning qo'llanilishi o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qilmoqda. An'anaviy ta'lim metodlarida o'qituvchi asosiy axborot manbai sifatida faoliyat yuritgan bo'lsa, zamonaviy raqamli texnologiyalar o'quvchini ta'lim jarayonining faol subyektiga aylantirmoqda. Interaktiv platformalar yordamida o'quvchilar tinglab tushunish, o'qish, yozish va gapirish ko'nikmalarini mustaqil ravishda rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Ayniqsa, multimedia vositalari orqali audio va video materiallardan foydalanish o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi [3].

Raqamli platformalarning afzalliklaridan yana biri o'quvchilarning darsga bo'lgan motivatsiyasini oshirishidir. Interaktiv testlar, virtual topshiriqlar, elektron baholash tizimlari va gamification elementlari o'quvchilarni faol ishtirok etishga undaydi. Natijada ta'lim jarayoni qiziqarli va samarali tashkil etiladi. Shuningdek, o'qituvchilar uchun ham elektron platformalar dars materiallarini tezkor tayyorlash, topshiriqlarni baholash va o'quvchilarning natijalarini monitoring qilish imkoniyatini yaratadi [4]. Bugungi kunda ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni keng qo'llash davlat siyosati darajasiga ko'tarilgan. O'zbekiston Respublikasida ham ta'limni modernizatsiya qilish, elektron ta'lim resurslarini keng joriy etish va innovatsion texnologiyalar asosida darslarni tashkil etishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Shu sababli ingliz tilini o'qitishda zamonaviy raqamli platformalarning metodik ahamiyatini ilmiy jihatdan o'rganish muhim masalalardan biri hisoblanadi [5]. Mazkur maqolaning maqsadi ingliz tilini o'qitishda qo'llanilayotgan zamonaviy raqamli platformalarning metodik imkoniyatlarini tahlil qilish, ularning ta'lim samaradorligiga ta'sirini o'rganish hamda innovatsion texnologiyalardan foydalanishning pedagogik jihatlarini yoritib berishdan iborat.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Bugungi kunda ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni qo'llash masalasi zamonaviy pedagogikaning ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida e'tirof etilmoqda. Xususan, ingliz tilini o'qitishda zamonaviy elektron platformalar, multimedia vositalari hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ta'lim sifatini oshirishga xizmat qilmoqda. Ilmiy tadqiqotlarda qayd etilishicha, raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonini interaktiv tashkil etish, o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantirish va kommunikativ kompetensiyasini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi [1]. Jalolov J.ning "Chet til o'qitish metodikasi" nomli asarida xorijiy til ta'limining nazariy asoslari keng yoritilgan bo'lib, unda kommunikativ yondashuvning ustuvor jihatlari alohida ta'kidlangan. Olimning fikricha, chet tilini o'rganishda asosiy maqsad o'quvchilarning erkin muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirishdan

iboratdir [2]. Shu sababli dars jarayonida interaktiv metodlar va zamonaviy texnologiyalardan foydalanish ta'lim samaradorligini oshiradi.

Mazkur ilmiy qarashlar bugungi kunda ingliz tilini o'qitishda qo'llanilayotgan raqamli platformalarning metodik ahamiyatini tushunishda muhim nazariy asos bo'lib xizmat qiladi. Polat E.S. o'zining ilmiy tadqiqotlarida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining pedagogik imkoniyatlarini tahlil qilgan. Olim elektron resurslar va multimedia vositalari o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan qiziqishini oshirish bilan bir qatorda, ularning mustaqil fikrlashini ham rivojlantirishini qayd etadi [3]. Tadqiqotchining fikriga ko'ra, elektron platformalar yordamida tashkil etilgan darslar o'quvchilarning ijodiy yondashuvini shakllantiradi hamda ta'lim jarayonida individual yondashuv imkoniyatini yaratadi. Rahimova M.S. tomonidan olib borilgan ilmiy izlanishlarda ingliz tili darslarida multimedia texnologiyalaridan foydalanishning metodik asoslari yoritilgan. Muallif audio va video materiallar, interaktiv topshiriqlar hamda virtual platformalarning o'quvchilar bilimini mustahkamlashdagi ahamiyatini tahlil qiladi [4]. Tadqiqot natijalariga ko'ra, multimedia vositalaridan foydalanilgan darslarda o'quvchilarning darsdagi faolligi hamda o'zlashtirish darajasi yuqori bo'ladi. Ayniqsa, elektron platformalar orqali tashkil etilgan interaktiv mashg'ulotlar o'quvchilarning tinglab tushunish va gapirish ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. Harmer J. ingliz tilini o'qitishda innovatsion texnologiyalar va interaktiv metodlarning ahamiyatiga alohida to'xtaladi. Olimning fikriga ko'ra, multimedia vositalari va raqamli platformalar o'quvchilarning barcha til ko'nikmalarini bir vaqtning o'zida rivojlantirish imkonini beradi [5]. Shuningdek, elektron resurslar yordamida tashkil etilgan darslar o'quvchilarning darsga bo'lgan motivatsiyasini oshirishi hamda ularda mustaqil ishlash ko'nikmalarini shakllantirishi ta'kidlanadi. Harmer zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslarni samarali ta'lim vositasi sifatida baholaydi.

Egamberdiyeva O. va Tal'atjonova M. o'z tadqiqotlarida ingliz tilini o'qitishda Google Classroom, Kahoot, Quizizz va Zoom platformalaridan foydalanishning pedagogik imkoniyatlarini o'rganganlar [6]. Tadqiqotchilar ushbu platformalar masofaviy ta'limni samarali tashkil etish, o'quvchilarning bilimini tezkor nazorat qilish va interaktiv ta'lim muhitini yaratishda muhim ahamiyat kasb etishini qayd etadilar. Ayniqsa, onlayn testlar va virtual topshiriqlar o'quvchilarning ta'lim jarayonidagi faolligini oshirishga xizmat qilishi ta'kidlangan. Richards J.C. va Rodgers T.S. tomonidan olib borilgan ilmiy izlanishlarda xorijiy til o'qitishning zamonaviy metodlari hamda kommunikativ yondashuvning nazariy asoslari keng yoritilgan. Olimlarning fikriga ko'ra, raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslar an'anaviy metodlarga nisbatan samaraliroq bo'lib, o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi [7].

Shuningdek, innovatsion texnologiyalar o'quvchilarning mustaqil bilim olish faoliyatini rag'batlantirishi ham ilmiy jihatdan asoslab berilgan. Yuqoridagi ilmiy manbalar tahlili shuni ko'rsatadiki, ingliz tilini o'qitishda zamonaviy raqamli platformalardan foydalanish ta'lim samaradorligini oshirish, o'quvchilarning motivatsiyasini kuchaytirish, interaktiv ta'lim muhitini yaratish hamda kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishda muhim metodik vosita hisoblanadi.

Shu sababli zamonaviy pedagogik texnologiyalarni ingliz tili darslariga keng joriy etish bugungi kun ta'limining dolzarb masalalaridan biridir.

Mazkur tadqiqotni amalga oshirishda ilmiy bilishning nazariy va amaliy metodlaridan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini xorijiy til o'qitish metodikasi, pedagogika hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga oid ilmiy qarashlar tashkil etdi.

Tadqiqot davomida tahlil, taqqoslash, kuzatish, umumlashtirish va qiyosiy metodlardan foydalanildi. Avvalo, ingliz tilini o'qitishda zamonaviy raqamli platformalardan foydalanishga oid mahalliy va xorijiy ilmiy maqolalar, metodik qo'llanmalar hamda darsliklar nazariy jihatdan o'rganildi. Tadqiqot jarayonida Google Classroom, Moodle, Kahoot, Quizizz va Zoom kabi platformalarning pedagogik imkoniyatlari qiyosiy tahlil qilindi.

Ushbu platformalarning o'quvchilar bilimni oshirish, darslarni interaktiv tashkil etish va masofaviy ta'limni samarali yo'lga qo'yishdagi ahamiyati o'rganildi. Kuzatish metodi yordamida ingliz tili darslarida raqamli texnologiyalardan foydalanish jarayoni tahlil qilindi. O'quvchilarning interaktiv topshiriqlarni bajarishdagi faolligi, mustaqil ishlash ko'nikmalari va kommunikativ kompetensiyasidagi o'zgarishlar kuzatildi.

Tadqiqot davomida elektron platformalar asosida tashkil etilgan darslarning samaradorligi an'anaviy ta'lim shakllari bilan qiyoslandi. Bundan tashqari, tadqiqot davomida raqamli texnologiyalarning o'quvchilar motivatsiyasiga ta'siri ham tahlil qilindi. Interaktiv testlar, virtual mashg'ulotlar, multimedia vositalari va elektron resurslar yordamida tashkil etilgan darslar o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshirishi aniqlandi. Olingan natijalar asosida ingliz tilini o'qitishda zamonaviy raqamli platformalardan foydalanishning metodik samaradorligi yuzasidan ilmiy xulosalar chiqarildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mazkur tadqiqot davomida ingliz tilini o'qitishda zamonaviy raqamli platformalardan foydalanishning metodik ahamiyati nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarning bilim olish samaradorligini oshirish, kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish hamda mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi [1]. Tahlillar jarayonida Google Classroom, Moodle, Kahoot, Quizizz, Duolingo va Zoom kabi platformalarning ingliz tili darslaridagi imkoniyatlari o'rganildi. Aniqlanishicha, mazkur platformalar darslarni interaktiv tashkil etish, o'quvchilar bilan individual ishlash hamda ta'lim jarayonini masofadan turib samarali boshqarishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi [2].

Ayniqsa, Google Classroom platformasi orqali topshiriqlarni elektron shaklda taqdim etish, baholash va nazorat qilish imkoniyatlari o'qituvchilar faoliyatini sezilarli darajada yengillashtirishi kuzatildi. Kahoot va Quizizz platformalari yordamida tashkil etilgan interaktiv testlar o'quvchilarning darsdagi faolligini oshirishga xizmat qilgani aniqlandi. Tadqiqot davomida o'quvchilar o'rtasida o'tkazilgan kuzatishlar shuni ko'rsatdiki, o'yin elementlari asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar o'quvchilarning ingliz tilini o'rganishga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi hamda bilimlarni mustahkamlashga yordam beradi [3].

Shu bilan birga, interaktiv topshiriqlar o'quvchilarning tezkor fikrlash, mustaqil qaror qabul qilish va kommunikativ faoliyatini rivojlantiradi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, multimedia vositalari orqali tashkil etilgan darslarda o'quvchilarning tinglab tushunish va gapirish ko'nikmalari an'anaviy darslarga nisbatan samaraliroq rivojlanganligi kuzatildi.

Audio va video materiallardan foydalanish o'quvchilarning talaffuzini yaxshilash, lug'at boyligini oshirish hamda chet tilidagi nutqni to'g'ri qabul qilishiga ijobiy ta'sir ko'rsatdi [4].

Ayniqsa, Zoom platformasi orqali olib borilgan onlayn mashg'ulotlar o'quvchilarning og'zaki nutq kompetensiyasini rivojlantirishda samarali vosita sifatida namoyon bo'ldi.

Shuningdek, raqamli platformalar o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantirishga ham xizmat qilishi aniqlandi. Elektron resurslar, virtual topshiriqlar va onlayn mashg'ulotlar orqali o'quvchilar qo'shimcha bilimlarni mustaqil ravishda egallash imkoniyatiga ega bo'ldilar. Bu esa o'quvchilarning o'z ustida ishlash ko'nikmalarini shakllantirishda muhim omil bo'lib xizmat qildi [5]. Tadqiqot davomida elektron platformalardan muntazam foydalanadigan o'quvchilarning darsdagi faolligi va bilim ko'rsatkichlari yuqoriroq ekanligi kuzatildi. Biroq tadqiqot davomida ayrim muammolar ham aniqlandi.

Jumladan, internet tezligining pastligi, texnik vositalarning yetishmasligi hamda ayrim o'qituvchilarning raqamli kompetensiyasi yetarli darajada shakllanmaganligi ta'lim samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi qayd etildi [6]. Bundan tashqari, ayrim hollarda o'quvchilarning elektron qurilmalardan noto'g'ri foydalanishi dars jarayonida diqqatning susayishiga olib kelishi mumkinligi kuzatildi. Shu sababli raqamli texnologiyalardan foydalanishda pedagogik nazorat va metodik yondashuvlarni to'g'ri tashkil etish muhim hisoblanadi.

Tadqiqot natijalari asosida shuni ta'kidlash mumkinki, ingliz tilini o'qitishda zamonaviy raqamli platformalardan foydalanish ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish va dars samaradorligini kuchaytirishda muhim metodik vosita hisoblanadi. Ayniqsa, interaktiv platformalar va multimedia vositalaridan foydalanish o'quvchilarning ingliz tilini o'rganishga bo'lgan motivatsiyasini oshiradi hamda mustaqil ta'lim olish jarayonini rivojlantiradi. Shu sababli zamonaviy pedagogik texnologiyalarni ta'lim jarayoniga keng joriy etish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biri sifatida qaraladi.

MUHOKAMA

Zamonaviy ta'lim tizimida ingliz tilini o'qitishda raqamli texnologiyalar va elektron platformalardan foydalanish masalasi pedagogik tadqiqotlarning muhim yo'nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, raqamli platformalar nafaqat ta'lim samaradorligini oshiradi, balki o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish, mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini shakllantirish hamda dars jarayonida interaktiv muhit yaratishda ham muhim ahamiyatga ega [1]. Shu jihatdan zamonaviy texnologiyalarni ingliz tili darslariga integratsiya qilish bugungi ta'lim tizimining dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi.

Tadqiqot davomida olingan natijalar Jalolov J. va Harmer J. tomonidan ilgari surilgan ilmiy qarashlarni tasdiqlaydi. Mazkur olimlar xorijiy tilni o'qitishda kommunikativ yondashuv va interaktiv metodlarning samaradorligini alohida ta'kidlaganlar [2]. Raqamli platformalar aynan kommunikativ metodning amaliy ifodasini kuchaytirishga xizmat qiladi. Chunki elektron platformalar orqali o'quvchilar ingliz tilida erkin muloqot qilish, virtual topshiriqlarni bajarish hamda multimedia vositalari orqali til muhitiga yaqinlashish imkoniyatiga ega bo'ladi. Muhokama jarayonida Google Classroom, Moodle va Zoom platformalarining metodik imkoniyatlari alohida e'tiborga loyiq ekanligi aniqlandi.

Ushbu platformalar orqali dars materiallarini elektron shaklda taqdim etish, topshiriqlarni tezkor nazorat qilish va masofaviy ta'limni samarali tashkil etish mumkinligi kuzatildi [3].

Ayniqsa, pandemiya davridan keyin masofaviy ta'limning rivojlanishi raqamli platformalarning pedagogik ahamiyatini yanada oshirdi. Shu bilan birga, Zoom va Google Meet platformalari o'quvchilarning og'zaki nutq kompetensiyasini rivojlantirishda samarali vosita sifatida xizmat qilmoqda. Kahoot va Quizizz kabi interaktiv platformalarning qo'llanilishi esa o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshirishga yordam beradi.

Tadqiqot natijalariga ko'ra, o'yin elementlari asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlab, bilimlarni mustahkamlash jarayonini samaraliroq tashkil etishga xizmat qiladi [4]. Bu esa zamonaviy pedagogikada gamification texnologiyalarining ahamiyati ortib borayotganini ko'rsatadi. Interaktiv metodlar asosida tashkil etilgan darslarda o'quvchilarning mustaqil fikrlashi va tezkor qaror qabul qilish ko'nikmalari ham rivojlanadi. Shuningdek, tadqiqot davomida multimedia vositalarining ingliz tilini o'qitishdagi ahamiyati ham tasdiqlandi. Audio va video materiallardan foydalanish o'quvchilarning tinglab tushunish, talaffuz va lug'at boyligini rivojlantirishga yordam beradi [5].

Ayniqsa, autentik materiallardan foydalanish o'quvchilarning real til muhiti bilan tanishishiga imkon yaratadi. Bu esa o'z navbatida o'quvchilarning tilni tabiiy ravishda o'zlashtirishiga xizmat qiladi. Biroq raqamli texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etishda ayrim muammolar ham mavjudligi kuzatildi. Jumladan, texnik vositalarning yetarli emasligi, internet tezligining pastligi hamda ayrim pedagoglarning raqamli kompetensiyasining yetarli darajada shakllanmaganligi dars samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin [6].

Bundan tashqari, elektron qurilmalardan me'yorida ortiq foydalanish ayrim hollarda o'quvchilarning diqqatini pasaytirishi va ijtimoiy faolligiga salbiy ta'sir qilishi ehtimoli mavjud.

Shu sababli raqamli texnologiyalardan foydalanishda pedagogik nazoratni kuchaytirish va metodik yondashuvlarni to'g'ri tashkil etish zarur hisoblanadi. Muhokama natijalari shuni ko'rsatadiki, ingliz tilini o'qitishda zamonaviy raqamli platformalardan foydalanish ta'lim sifatini oshirish, interaktiv ta'lim muhitini yaratish va o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishda samarali metodik vosita hisoblanadi. Shu bois pedagoglarning raqamli kompetensiyasini rivojlantirish, elektron resurslar bazasini boyitish hamda innovatsion texnologiyalarni amaliyotga keng joriy etish bugungi kun ta'lim tizimining muhim vazifalaridan biri sifatida qaralishi lozim.

XULOSA

Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ingliz tilini o'qitishda zamonaviy raqamli platformalardan foydalanish ta'lim samaradorligini oshirishda muhim metodik vosita hisoblanadi. Google Classroom, Moodle, Kahoot, Quizizz, Zoom va boshqa elektron platformalar yordamida tashkil etilgan darslar o'quvchilarning ingliz tiliga bo'lgan qiziqishini oshiradi, ularning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantiradi hamda mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, multimedia vositalari va interaktiv metodlardan foydalanish o'quvchilarning tinglab tushunish, yozish, o'qish va gapirish ko'nikmalarini samarali rivojlantirish imkonini beradi. Shaxsiy fikrimga ko'ra, zamonaviy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarsiz samarali ingliz tili darslarini tashkil etish tobora qiyinlashib bormoqda. Chunki bugungi yosh avlod axborot texnologiyalari bilan chambarchas bog'liq holda voyaga yetmoqda.

Shu sababli o'qituvchi zamon talabiga mos ravishda innovatsion texnologiyalarni puxta egallashi va ularni dars jarayoniga to'g'ri tatbiq eta olishi zarur. Raqamli platformalar nafaqat ta'lim sifatini oshiradi, balki o'quvchilarning mustaqil fikrlash, ijodkorlik va axborot bilan ishlash ko'nikmalarini ham rivojlantiradi. Tadqiqot davomida ayrim muammolar ham aniqlandi. Xususan, texnik vositalarning yetishmasligi, internet sifati bilan bog'liq muammolar hamda ayrim pedagoglarning raqamli kompetensiyasi yetarli darajada shakllanmaganligi ta'lim samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Shu sababli ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish bilan bir qatorda, pedagoglarning axborot-kommunikatsiya texnologiyalari bo'yicha bilim va ko'nikmalarini oshirishga ham alohida e'tibor qaratish lozim.

Yuqoridagi fikr va tahlillardan kelib chiqib, quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin:

1. Ingliz tili o'qituvchilari uchun zamonaviy raqamli platformalardan foydalanish bo'yicha muntazam seminar va treninglar tashkil etish.
2. Ta'lim muassasalarini yuqori tezlikdagi internet va zamonaviy texnik vositalar bilan ta'minlash.
3. Ingliz tili darslarida interaktiv platformalar va multimedia vositalaridan foydalanishni kengaytirish.
4. O'quvchilarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantirish maqsadida elektron resurslar va onlayn kurslardan samarali foydalanishni yo'lga qo'yish.
5. Raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslarning metodik samaradorligini muntazam tahlil qilib borish va ilg'or tajribalarni amaliyotga tatbiq etish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Jalolov J. Chet til o'qitish metodikasi.-Toshkent: O'qituvchi, 2012.
2. Polat E.S. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. - Moskva: Akademiya, 2009.
3. Passov E.I. Kommunikativnyy metod obucheniya inostrannomu yazyku. – Moskva: Prosveshenie, 2010.
4. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. – London: Pearson Education, 2007.
5. Richards J.C., Rodgers T.S. Approaches and Methods in Language Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 2014.
6. Rahimova M.S. “Ingliz tili darslarida multimedia texnologiyalari va raqamli resurslardan foydalanishning metodik asoslari” // Tadqiqotlar jurnali. – 2024.
7. Egamberdiyeva O'., Tal'atjonova M. “Ingliz tilini o'qitishda raqamli texnologiyalardan foydalanish” // New Journal of Science. – 2023.

ILOVALAR

8. https://classroom.google.com utm_source=chatgpt.com